

29 (17) F U 3 1 U 1

1854

ԱՆՄՏԴԻԱ

2. ՊԵՐՔԻՆ, 22 Պայիսի: Եւֆիոր անդղիական
կրկնայորկը Թուսէն և հաա գերի բռնած Խուե-
րով Մէմէի (Գրուշի) նաւահանդիստը մնաւ: Ըրի

Գաղտնիք հրամանատարը Վիսպի (Ռուսաց) նաւահանգիստի հրամանատարին պահանջեց որ հանձնարար արեալ իւր նաւերն իր ձեռքը տայ, սպառնալով որ եթէ չժամու մէջ, առ իր պահանջները կատարուելու չընդունէ, գնդակահարու պիտի արժանանայ: Աս պահանջները վրայ նաւերը ձեռք տրուեցան:

— Վիսպի, 24 Մայիսի: 1. Մայիս, 16 Մայիսի: Հիւսիսային Արգանիս կատարեալ խաղաղութիւն կը տրուէ: Նոյնպէս Գաւառայիններն ալ իրենց տարի գրիւ մէջ կենդանացան հանգարտ կեցած են:

2. Վիսպի, 17 Մայիսի: Պիզա, 1 ընդամուս Սիենա ապրուստի սղութեան համար միայն փոքր փոքր մեծերէն եղած են: Քէնովա Պիսիի սնունդը Լոնկարտայի փախստական մը լանտարնուէր է:

— Վիսպի, 25 Մայիսի: 1. Պիսի, 28 Մայիսի: Դաւիթի երկու նաւահանգիստները փախստականութեան համար լազուեր են Լմբիկացւոց հետ դրուած դաշտից զօրութեամբ: Տոմ Բուհամիլի Ռուսաց հաւաքակցից ընդունալով իւր իրերը: Քենաց ապստամբները երկնայով մայրաքաղաքին կը մտնեն: Աս տարւած թէյի հունձքը գէշ կը համարուի:

2. Մայիս, 18 Մայիսի: Զամբարթոստոս իւրին կուսակցիներով Սեյմիկին 12 ժամ հետ խաղաղութիւն կը փոխուի: 4000 տաճիկ զօրք իւրին դէմ կը խրկուի:

3. Մայիս, 20 Մայիսի: Վիսպի Գրանքային նաւահանգիստը (փիւմիսի մէջ) ամայս 17-էն վեր 8 սպանիական նաւերէ բաղկացած նաւատորմից մը կիցած է:

4. Վաստանդուարդիս, 15 Մայիսի: Վեդիկան զօրքը ձամբայ ելելու համար պատրաստուած կէս յար է: Գաղտնից զօրքը դեռ չհասաւ: 80 միլիոն ինքնուրոյն (չալէ) նորէն շրջանի մէջ դրուեցաւ: Ռուսաստան Վիսպի մէջ մեծ պարտիւն մը կը կենդանացուէ:

— Վիսպի, 26 Մայիսի: Պիսի, 22 Մայիսի: Փախստականութիւնը համարուած մը կը հրատարակէ, ինչ Կաթոլիկի գործադաշնութեան պիտուութեան Վաթիի անունով մէկը Վաթիի մէջ բռնուի:

— Վիսպի, 28 Մայիսի:

Պիսի, 22 Մայիսի (գիշերը ժամը 11): Աս փայլկենիս մէջ Գաղտնիք իւր հասաւ, որ Ռուսները երէկ Ուլիստայի նախադարձայն տուր են, երկուսն առնել գնդակահարու ետքը: Սիստայից հրամանատարը Փոքրիկ իշխանին պատգամաւոր խրկել է խառնակելու համար:

ԳԱՂՂԱՍ

Վիսպի, 21 Մայիսի: Մալիկէի Զարին ծովապետին երկու թղթերը կը հրատարակէ, որոնց առաջինին մէջ Մայիսի 1-ին կը գրուի, ինչ Օսմանայի զորակոծութիւնէն ետքը Տեմուս ծովապետին խորհրդակցութեամբը միաբանեալ նաւատորմից Վաթիի 26-ին գէղ ի խորհրդ արեւմտեան ծովապետը նաւարկել է: Վաթի 23-ին եւ փաթորիցի (Բողոյ) առջեւ հասել, ու երկու շողմուս, ուսինքն կապուել Կաթոլիկ խրկուել են նոյն քաղաքին հարաւային կողմի ծովածոցը ընկելու: Կաթոլիկ նոյն աւելին մէջ 3 Ռուսի (փախստական) նաւ, իսկ Կաթոլիկ 1 նաւ մը դերի բռնուի են:

Վաթի 29-ին յաջող հովի մը պատահելով Սեւ Լաստիկայի նաւահանգիստին բերանը մտնելու են: Տեմուս ծովապետին երկու ծակատի նաւ յարաւ մղել է, որ Ռուսաց ծովապետինը նաւամարտութեան գրգռէ: Բայց Ռուսաց նաւերը տեղերին անշարժ կեցել են: Նոյն առիթով նաւերը նաւահանգիստին մէջ գտնուած Ռուսաց նաւերն աղէկ քննուել են ու հիմա կը գիտցուի որ 12 ճակատի նաւ, 3 առաջատար կրկնայարկ, 1 Զառ մը շողմուս, կոյ նոյն նաւահանգիստին մէջ: Ռուս գեղնեւորուն առաւ անգլիկութիւնն ալ ասոր համեմունք է, ասոնց բաւ ծին նայելով շողմուսներուն ինչը 26 է եղել, բայց 3ը միայն մեծ նաւեր են եղել: — Նախապետին իր երկրորդ թղթին մէջ Մայիսի 5-ին կը գրէ, որ միաբանեալ նաւատորմից անոնց 1-էն սկսած մինչեւ 5ը Ռուսատորմի նաւահանգիստին առջեւը ժուր գալէն չէր դադարած: Բայց որովհետեւ Ռուսաց նաւերն ալ անշարժ կը կենային անոր համար Տեմուս ծովապետին հետ խորհուրդ ըրելու որոշել էին որ նոյն իրիկունը նաւատորմից մէկ բաժինը թէ խորհրդի եւ թէ Զեքրեղիսուն ծովապետը խրկեն, համառելի Ռուսաց բերքինն ու նաւերը կործանեն ու ոչնչուեցնեն: Աս միջոցին մէջ դեռ 17 նաւ Ռուսատորմի առջեւը պիտի կենային: Ռուսաց նաւերը նաւահանգիստին մէջ արդէն իսկ համար: Թուրքի կը վերջոյնքէ ըսելով ինչ ամայս 15-ին բոլոր նաւատորմից Պալքըքի ջրերուն վրայ պիտի գտնուի, ուսինքն

կուսանդուարդիս շողմուս մը պիտի խրկէ մինչեւ նոյն օրն եղած գործողութիւններուն վրայ անգլիկութեան տարւած համար:

— Վաթիի նաւատորմից վրայ Գիլին Մայիսի 20-ին լուր կու տան ինչ նոյն նաւատորմից 8 ճակատի նաւ, 4 կրկնայարկ եւ 4 ալ շողմուս: Գիլին ծովածոցին բերանը Պիսիի քով խաղալու ենտած են, եւ մինչեւ առջեւ երկուշաբթի, ամայս 22-ը, այնպէս երկաթ նետած պիտի կենան, եւ մինչեւ նոյն օրը Գաթիկան նաւատորմից այցելութեան համար շողմուս մը պատրաստ պիտի կենայ: Աշխարհքին սկիզբէն վեր, ասանկ պիտի ծովապետութիւնը վրայ, ինչպէս է մեր ու Ռուսական տարւոյ մէջ եղած ջրերը, դեռ տեսնուած չէր այսպիսի պատերազմական նաւերու բարձր թիւն մը, որոնց մէջ շատերը իրենց հակադէմ տարածութեամբ, կազմութեան զանազանութեամբ, եւ ինչ որ կրկնայարկ նաւեր իրենց յատկաթիւնը խիստ երկուսին են, (որովհետեւ շողմուս ու պատուակի գործածութիւնը դեռ նոր եւ ամենանոր ժամանակաւն լինէ):

Վաթիի նաւատորմից դեռ սպասուած նաւերն ալ մեկանով հաշուելով, Ռուսական տարւոյ մէջ կեցած եւ կամ հոս հոն արտադր մեծ պատուարարկան նաւերը 100 հոսան աւելի պիտի ըլլան: Եսկից զատ նաւեր, իսկ մը պիտի եւ գլխաւորաբար անգլիկացի պատերազմական նաւեր, Ռուսական ջրերէն սկսած մինչեւ անգլիական ջրերը բոլոր ընդարձակ ծովը բաժնած են, որոնք որ ինչպէս յայտնի է Ռուսի, Շիւտի, Պիսիի ու Զամիմարայի ջրերուն վրայ շարունակ շարժման մէջ են, ոմանք պաշտօն կրկնել, ոմանք նաւատորմից ու Վեդիկայի մէջ եւ զամ յերթ տանելու բերելու, ոմանք ալ գլխաւոր Վեդիկայ տանելու համար որոշուած են: Գարձաւոր աս նաւերն շատերն ալ հետզհետէ նոր եկած պատերազմական նաւերը մեծ պիտի տանելու, եւ ամայս ալ սուսական նաւահանգիստները պաշարելու կամ քարտէրով ընդունելու սահմանուած են:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Պիսի, 23-ին Մայիսի 23-ին ասանկ կը գրէ: Ռուսաց 15-ին Օսմանային եկած սուրհանդակն, ինչպէս նաեւ մեր թղթակցից հոնաւորակցութիւնը իւր ամեն ապագանաւ կարծաւ քաղաքին (Օսմանային) վրայ, որն որ Կարձեալ անգլիկ խաղաղութեան մէջ կը փայլէ: Նոյն քաղաքը հանդիպած գեղեցիկութիւն վրայ Օսմանայի լրագրող ամայս 2 (14) ինչ հետեւեալ մանրամասն տեղեկութիւնները կու տայ: Պիսի օր Վաթի 30-ին Կարձեցիին ամայսնային դիմացը, որն որ քաղաքէն գրկել է Ռուսական մղուն հետեւ է, անգլիկան Բեքը կրկնայարկ շողմուսը (400 ձիու զորութեամբ, 1275 տարեալներ, 16 փերսէն (Paisians) բաւած թղթակցութիւն խրկեցաւ: Գիտող փախստական վրան համար մարտիկներէն ստիպուած կրկնայարկը հոնեցիցը պարտաւ Ասիայէ եւ Նիւր շողմուսներէն չիկրկնայով, օդու թիւն զանեղ անձնատուր կը ըլլայ, ինչու որ քաղաքէն բերուած թղթակցութիւնն սիրան նոյն նաւերուն վրայ տակալի կրակ ընել, այնպէս որ հարկաւորեցան անկից հետամուտ: Ինչպէս հրամանատար Վրկիթի ծովապետը մէկ ասոր կործնեաց, երկրորդական պաշտանակ մը երկու ասրն ալ, ուրիշ 3 մարդիկ ալ ծանր կամ ինքիւն վերաորեցան: Գերի բռնուեցան Վր: Վրիկիթի հրամանատարը, 25 պաշտանակաւ, 25 ծովապետութեան փաթեղ պատանիք, 170 նաւատու, ամենը մէկտեղ 22-ին հոգի: Ռուսաց կողմէն ինչպէս զնապետին տեղակալը եւ Վրիկիթի տեղակալը քիչ մը վնասեցան, եւ 2 զինուոր եւ 3 ձի մեռան: Եւ որովհետեւ չէին կրկնար մէկ խորած նաւը մէկդի աւտուլ եւ ոչ ինչամեծաց նաւերն իրեն օգնութեան գալէն արդեւել, կրակ տուին եւ նոյն օրը ժամը 9-ին նոյն նաւն ընկղմուցաւ:

Վիսպի 16 թղթակցութիւն մէկ քանին ընկղմուցաւ, իսկ մնացածներն Օսմանու, եւ Ետքը հաւանականաբար իւրեւ յողմանակ Պեարտուրգ պիտի տարուին: Սուրհանդակին Օսմանային դադած ատեն վաղապէս Զառ ծովապետութեան գրգռով նաւ մը քաղաք կը մտնեար:

— Մայիս 12 (24) ինչ Տեմուս ծովապետը Օսման-Սորքինին հետեւեալ նաւերը կը զրէ: Պիսի, 16-ը որքանական անգլիկան նաւուն ծովապետի փախստարգ Տեմուս առ Օսման-Սորքին Ռուսաց կապեր օգնական զօրապետը: Ինչի պատիւ կը համարի 3-ը աղետութեամբ իմացնելու որ, որովհետեւ միացեալ նաւատորմից բոնուած սակաւաթիւ Ռուս փախստականութեան նաւատորմերը պատահելով ընդարձակապէս հարկաւոր բան մը չիսկ պիտի, եւ զինքը (ընդ ամենը 49) հոգի) աւատարա-

կան նաւու մը մէջ գնել առիթ, ու գէղ Օսմանու ձամբայ հանգիլ:

— Վիսպի, Բրաշիլ Պալմիի ծովին վրայ Ռուսաց բոլոր պատրաստութիւններուն վրայ խօսած ատեն՝ հետեւեալ հատուածն ու կը գրէ:

Ստեփան Կերեւայ թէ վաւերով լեցուն մետաղե արկերը պատրաստուած ըլլան Սուրհանդակին, Ռեպէլի ու Կրկնայարկ խրկուել մտն: Արկերն արդէն պատրաստ են ու միացեալ նաւատորմին կողմէն յարձակում մը ստուգուելուն պէս վերջին շիւթ քաղաքներու ջրանցքներուն մէջ պիտի նետուին, աւարկեցալ ներքին թիւերը ցամաքի մարտահոյներուն հետ հաղորդակցութիւն պիտի ունենան: Աս մարտիկներուն վրայ երկու հետադէտ պիտի հաստատուին, որոնց իւրը կորած կէտը պիտի համապատասխանէ ան աւել քան ուր փառողով լեցուն արկերը ծով ինքցուցած են: Արգ երբոր նոյն հետադէտներով մի եւ նոյն ժամանակ նաւ մը տեսնուելու ըլլայ, նաւն պիտի ըլլայ թէ նոյն նաւն լուս ամենայն բարեկեցութեամբ արկեր վրայ հասած է: Իսկ գիշերները կարմիր կանթիկներու օդու թիւանք թիւանաց նաւուն զիբը որոշելու պիտի ընտան:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Վիսպի, 23-ին Մայիսի 23-ին ասանկ կը գրէ: Ռուսաց 15-ին Օսմանային եկած սուրհանդակն, ինչպէս նաեւ մեր թղթակցից հոնաւորակցութիւնը իւր ամեն ապագանաւ կարծաւ քաղաքին (Օսմանային) վրայ, որն որ Կարձեալ անգլիկ խաղաղութեան մէջ կը փայլէ: Նոյն քաղաքը հանդիպած գեղեցիկութիւն վրայ Օսմանայի լրագրող ամայս 2 (14) ինչ հետեւեալ մանրամասն տեղեկութիւնները կու տայ: Պիսի օր Վաթի 30-ին Կարձեցիին ամայսնային դիմացը, որն որ քաղաքէն գրկել է Ռուսական մղուն հետեւ է, անգլիկան Բեքը կրկնայարկ շողմուսը (400 ձիու զորութեամբ, 1275 տարեալներ, 16 փերսէն (Paisians) բաւած թղթակցութիւն խրկեցաւ: Գիտող փախստական վրան համար մարտիկներէն ստիպուած կրկնայարկը հոնեցիցը պարտաւ Ասիայէ եւ Նիւր շողմուսներէն չիկրկնայով, օդու թիւն զանեղ անձնատուր կը ըլլայ, ինչու որ քաղաքէն բերուած թղթակցութիւնն սիրան նոյն նաւերուն վրայ տակալի կրակ ընել, այնպէս որ հարկաւորեցան անկից հետամուտ: Ինչպէս հրամանատար Վրկիթի ծովապետը մէկ ասոր կործնեաց, երկրորդական պաշտանակ մը երկու ասրն ալ, ուրիշ 3 մարդիկ ալ ծանր կամ ինքիւն վերաորեցան: Գերի բռնուեցան Վր: Վրիկիթի հրամանատարը, 25 պաշտանակաւ, 25 ծովապետութեան փաթեղ պատանիք, 170 նաւատու, ամենը մէկտեղ 22-ին հոգի: Ռուսաց կողմէն ինչպէս զնապետին տեղակալը եւ Վրիկիթի տեղակալը քիչ մը վնասեցան, եւ 2 զինուոր եւ 3 ձի մեռան: Եւ որովհետեւ չէին կրկնար մէկ խորած նաւը մէկդի աւտուլ եւ ոչ ինչամեծաց նաւերն իրեն օգնութեան գալէն արդեւել, կրակ տուին եւ նոյն օրը ժամը 9-ին նոյն նաւն ընկղմուցաւ:

— Մայիս 12 (24) ինչ Տեմուս ծովապետը Օսման-Սորքինին հետեւեալ նաւերը կը զրէ: Պիսի, 16-ը որքանական անգլիկան նաւուն ծովապետի փախստարգ Տեմուս առ Օսման-Սորքին Ռուսաց կապեր օգնական զօրապետը: Ինչի պատիւ կը համարի 3-ը աղետութեամբ իմացնելու որ, որովհետեւ միացեալ նաւատորմից բոնուած սակաւաթիւ Ռուս փախստականութեան նաւատորմերը պատահելով ընդարձակապէս հարկաւոր բան մը չիսկ պիտի, եւ զինքը (ընդ ամենը 49) հոգի) աւատարա-

կան նաւու մը մէջ գնել առիթ, ու գէղ Օսմանու ձամբայ հանգիլ:

— Վիսպի, Բրաշիլ Պալմիի ծովին վրայ Ռուսաց բոլոր պատրաստութիւններուն վրայ խօսած ատեն՝ հետեւեալ հատուածն ու կը գրէ:

Ստեփան Կերեւայ թէ վաւերով լեցուն մետաղե արկերը պատրաստուած ըլլան Սուրհանդակին, Ռեպէլի ու Կրկնայարկ խրկուել մտն: Արկերն արդէն պատրաստ են ու միացեալ նաւատորմին կողմէն յարձակում մը ստուգուելուն պէս վերջին շիւթ քաղաքներու ջրանցքներուն մէջ պիտի նետուին, աւարկեցալ ներքին թիւերը ցամաքի մարտահոյներուն հետ հաղորդակցութիւն պիտի ունենան: Աս մարտիկներուն վրայ երկու հետադէտ պիտի հաստատուին, որոնց իւրը կորած կէտը պիտի համապատասխանէ ան աւել քան ուր փառողով լեցուն արկերը ծով ինքցուցած են: Արգ երբոր նոյն հետադէտներով մի եւ նոյն ժամանակ նաւ մը տեսնուելու ըլլայ, նաւն պիտի ըլլայ թէ նոյն նաւն լուս ամենայն բարեկեցութեամբ արկեր վրայ հասած է: Իսկ գիշերները կարմիր կանթիկներու օդու թիւանք թիւանաց նաւուն զիբը որոշելու պիտի ընտան:

Վիսպի, 23-ին Մայիսի 23-ին ասանկ կը գրէ: Ռուսաց 15-ին Օսմանային եկած սուրհանդակն, ինչպէս նաեւ մեր թղթակցից հոնաւորակցութիւնը իւր ամեն ապագանաւ կարծաւ քաղաքին (Օսմանային) վրայ, որն որ Կարձեալ անգլիկ խաղաղութեան մէջ կը փայլէ: Նոյն քաղաքը հանդիպած գեղեցիկութիւն վրայ Օսմանայի լրագրող ամայս 2 (14) ինչ հետեւեալ մանրամասն տեղեկութիւնները կու տայ: Պիսի օր Վաթի 30-ին Կարձեցիին ամայսնային դիմացը, որն որ քաղաքէն գրկել է Ռուսական մղուն հետեւ է, անգլիկան Բեքը կրկնայարկ շողմուսը (400 ձիու զորութեամբ, 1275 տարեալներ, 16 փերսէն (Paisians) բաւած թղթակցութիւն խրկեցաւ: Գիտող փախստական վրան համար մարտիկներէն ստիպուած կրկնայարկը հոնեցիցը պարտաւ Ասիայէ եւ Նիւր շողմուսներէն չիկրկնայով, օդու թիւն զանեղ անձնատուր կը ըլլայ, ինչու որ քաղաքէն բերուած թղթակցութիւնն սիրան նոյն նաւերուն վրայ տակալի կրակ ընել, այնպէս որ հարկաւորեցան անկից հետամուտ: Ինչպէս հրամանատար Վրկիթի ծովապետը մէկ ասոր կործնեաց, երկրորդական պաշտանակ մը երկու ասրն ալ, ուրիշ 3 մարդիկ ալ ծանր կամ ինքիւն վերաորեցան: Գերի բռնուեցան Վր: Վրիկիթի հրամանատարը, 25 պաշտանակաւ, 25 ծովապետութեան փաթեղ պատանիք, 170 նաւատու, ամենը մէկտեղ 22-ին հոգի: Ռուսաց կողմէն ինչպէս զնապետին տեղակալը եւ Վրիկիթի տեղակալը քիչ մը վնասեցան, եւ 2 զինուոր եւ 3 ձի մեռան: Եւ որովհետեւ չէին կրկնար մէկ խորած նաւը մէկդի աւտուլ եւ ոչ ինչամեծաց նաւերն իրեն օգնութեան գալէն արդեւել, կրակ տուին եւ նոյն օրը ժամը 9-ին նոյն նաւն ընկղմուցաւ:

— Մայիս 12 (24) ինչ Տեմուս ծովապետը Օսման-Սորքինին հետեւեալ նաւերը կը զրէ: Պիսի, 16-ը որքանական անգլիկան նաւուն ծովապետի փախստարգ Տեմուս առ Օսման-Սորքին Ռուսաց կապեր օգնական զօրապետը: Ինչի պատիւ կը համարի 3-ը աղետութեամբ իմացնելու որ, որովհետեւ միացեալ նաւատորմից բոնուած սակաւաթիւ Ռուս փախստականութեան նաւատորմերը պատահելով ընդարձակապէս հարկաւոր բան մը չիսկ պիտի, եւ զինքը (ընդ ամենը 49) հոգի) աւատարա-

աս փնայտունները պատուելու ընդ, Գաղղիայուց զոր-
քը՝ որն որ աս գործողութիւնայ տունն պիտէն պի-
տի բանակի, Ամէնք էւ Տերինական ցամաք Երկրին
եւ Մարիակապառն քանի մը երեսէի կէտերը պի-
տի լռեն: Աս լուրը կու տայ Խաթախիայէն եկած
լուսկի մը: Բայց որչափ որ կ'երեւայ՝ կը սխալի,
ինչու որ Գաղղիա Յանաւատունէն այնպիսի բան մը
պիտէր չպահանջէ, որուն կատարումն անկարելի
կ'երեւայ:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՆՈՒ ՄԷ՛ր որք զՎեր համբաւ մը ելած էր որ Սիւ-
խոյնիբաւ անձնատուր եղած է կոմ' անձնատուր ըւ-
լալու վրայ է, ամենայ 16/ին Ուռնայ կաշմոնէ գնդա-
կոծուխիւնը դուրսած ըլլալուն համար, բոլոյց ասիւ-
կա անհիմն յուր մինն է: Ասոյդ է Ռուսք առաջարկե-
ցին քաղաքին որ անձնատուր բլաց, բոլոյց Օսմանեանը
քաղախեալ մարտեցին: Եւ պատրաստ են ամենայն
եղանակաւ իրենց զինքնը պաշտպանելու, ինչպէստե-
կնէ զեւրոն են ինչ ջամադի կոշտանէ Ռուսք պաշտ-
րուցը յառաջ կը տանին, եւ միտելը կանաւրջ
մ'ալ ձգած, ու պատենչներ շինած են:

— 1^ա մայիս 12-ին Է. օմէր Փաշայն Բաւսերէն դերժ
առած 8 դրօշ Կարօանդեռ պաշին իրկեր է :

— Իլացիոյ 8ին 3000 եգիպտացի զօրք Եռոմէ
մաներ են, որոնք Տեւերսին 30 ինքզանեմ ունեն
լծանք զաշան պաղարճըր ամապոյ, խրամներոյ
մարտիկներոյ Վալափոլիմն պէս ալեկէ կ'ամբալլեն
։ Էւստրիայի 95,000ի գունդ մը ժողովելն է, Ռուս
սաց սահմանն վրայ բանակ մը պատրաստելը, ամ
այս 17ին Ղաթինի մէջ իմացուելով, Ռեմ տրա
խուլիմն պատճառեց ։ Եւրոպիէ կառավարութիւնը
շուտ մը Եռոմէ, Ռուսմոք եւ ուրիշ մեծ տեղեր
եղածն ինչոյննելո Տամար ուլմը սուրհանգակ հա
նեց ։ Ռուսաց զօրք Վալափոլիմն եւս քաշուելի,
առջի եկած քերտն նոյնելով ։ Հոնդարտ ու խաղալ
եղանակու եղած չէ, Յամիկը շուտ տեղ է միա
նաւորապէս հարաւային կողմերը Ռուսաց ետեւեն
ինխան եւ քաջութիւնը զանոք հայածիցին ։

— Սխտորունկի 29 Բարդի, (10 Մայիսի)։
Գուշտա Լաֆեմոն Լայիրոսի ամեն գեղեցիկն հասա-
րակութեանցը յոյտարարութիւն մը հանեց։ Ինք
նոյն յոյտարարութեան մէջ էր ապրահամացուցմանը
կը նորոգէ, որով պատերազմի մահն ահաւոր հե-
տեւութեանցը կ'ազնւնանայէր զեւրջ ապրելիէ
որ տնոնց կատարուող եւ կանոնին հպատակէն իմա-
նալու ըլլայ։ Ուրիշ օրուան միջոցով սահմանեալ
ժամանակ մը կ'որոշէ, որուն մէջ կ'ուզէ որ տնոն
կ'ընէ իրենց հպատակութիւնը յազմենու համար
իրեն։ Երկու պատշաճաւոր իրիկին, եւ մասնաւորա-
պէս կը խոստանայ տնոնց թէ՛ որոնք որ Զուտուտա-
նէն յարձակած աղատ գնդացի դէմ զէնք կ'առնուն,
կամ նոյնները իրենց մէջէն կը վանտուն։ Բոլորովին
թողութիւն կը շնորհէ։ Աս յարաարարութիւնը
վախճանագործի չեղար, եւ մասնաւորապէս ալ բոն-
տու համար՝ միւլվեղայի տալին Զուտուտի գաւառին
ղբակները, ուր քիւն մը յառաջ Մուխիթներու հա-
տուած մը առնոց ընդգնացուցանան բանած էր,
սա յարաարարութեան դորութեամբը իրենք իրենց
բաղադրուց խորհուրդ տուին, որ՝ երկայն եւ ան-
պատշաճ ընդգնացուցանելով վախճանին աւելի չը-
նէլլորեն։

1. Պատ Խաչկանի Կոստանդնուպոլսի Տաճանէն Ներսիս անգղիական զորաց Տրաման մը տուած է, որուն մէջ զինուորական Տրամանդները ճշդիւ պահելու յորդորելն ետքը՝ խափ. կրպոտութե որեւրիս (Տաճկաստանի) օրէնքները պահեն եւ մեկնելու երբ, մէջ մանկէն զգոյշ կենան, եւ քաղղիական զուարթ Տնա իբրեւ զինուորակից ու պաշտակից սիրով եւ ներշնչութեով վարուին: Անգղիական զորքը, կրտեւ տաքի անդամն է, որ այնպիսի զանազն մը (Գաղղիոյի) նիզակակից կըլլայ, որուն դէմ զարեւոյթ զատարազմի դաշտերու վրայ կուած էր, եւ որուն լազուխիւնն ու բոյսը պատերազմական լազուխիւնները արեղերական Տամբու մը փաստեալն է:

ընդհանուր կլին ու անոր ձեռքք արտւելն ետքը ինչ
ընդունելու թիւն կը գտնէ, արդեօք անտնդներն ա-
նոր նկրքին յարգը ճաննային կտրել՝ անիկա գործ-
ածելով արտասուտ ալ անոր սգտակարութիւնը
կը տեսնեն, ու անով անոր պորձածութիւնն որն օր
ուրիշ ընդհանուր ըլլալու ծածկայ կը լսեն ինչ է-
լը կարծելը թէ չիկրնուր տարախուսուի՝ որ ինչ
արուեստական ու թէ ուսումնական գիտի կամ յո-
րինուածի մը յորդն ու սգտակարութիւնը հասա-
րակոց ընդունելութենէ կտրու՞մ ունի, ինչու որ
երբ որ ասանի բան մը հասարակութեան ընդունելի
ըլլալով՝ գործածութիւնը հասարակ ու ընդհանուր
կ'ըլլայ նէ՛ ոչ տարակոյտ չլինար որ ոյն յօրինուածը
շատ պատուական ու սգտակար է։ Իսկ թէ որ յօրի-
նուած մը, կրո՞մ մասնաւորի իջնալով՝ առանձին
ազգի մը համար բուն ազգային լեզուով գրուած
մատենան մը իր ազգին մէջը ազէ՛կ ընդունելու թիւն
գտնիլն, զարկիտով իր յարկը պահելն ու գրաս-
կարութիւնը լիւրջնելն ետքը ստոր ապրի մը ծա-
նոթմանալով անոր խմբաւորաց տալին որ անանկ
ընդունելի կ'ըլլայ, որ խորագմանուելու եւ անով
օտար ազգայ մէջն ալ տարածուելու արժանի կը
տեսնուի նէ, իր յարգը կրկնապատիկ առել ըլլա-
լուն ամէն մարդ պէտք է որ իրով մերանով միտը

[illegible]

Ընդ աս փիլիսոփայական մատենանը (իր վերջը
տեսնում երաւաներով մեկտեղ)՝ 1 գաղղկերէնի
թարգմանած է յըր. 1-ը Վալիի ան սը Գլորիփոյ Գ.ա.
խոցի Հայերէնապէս իմաստանը 2, որ մտքերն իւր-
երական մատենադարանին ուրեւելեան լեզուայ
մանաւոր գլորդընի մէջը վարժապետ է։ Աս թարգ-
մանութիւնն տեսած աստի (ուխումալ զօր. ք՝ 213
2.) սպուեցաւ։ Թարգմանութեան սկիզբը թարգ-
մանից, յաւանքարմանութիւն մը կը գնէ, որուն
խոսուոր մասերը հոս թարգմաներով կը գնենք,
սակիչ ընթերցողները կը ակտենն լինէ ինչ յարգ
է համարում ունեցեր է թարգմանիցն աս փիլիսո-
փայ մատենապոյին փոյ՝ որ անթիկա թարգմանիցով իր
պայմանոյ անար հմուտ լինին ու գէղեցիկ գրուածքը
սպորդիկը համար այն գծուպոյն աշխատութիւնը
անմէն աւել է։ Հասկա թողանք որ ինքք իտալի։

Կրտսեր Սոփրաւան : Դժարութիւնք լաւագոյն ինչ
 լը Լաւոր, մեծամեծ յախտեալսն ճշմարտ-
 իւններուն ասուգութիւնը երկրիս վրայ ապացու-
 անելով, Կիւրեայ թէ ասանկ կ'ընէ իր դպրն ա-
 ն մեկ տղին մէջը եղծնի, Տնեղերոյդ դարու Տայ
 իշխութան, որն որ իր Տայրենացաց մէջ իրաւոյն
 նաւտի եղած է, ուղի՞ քաջաութեամբ մինեւ Տի-

Հասարակութիւնն առ միասնականեան կենաց խնայողութեամբ Էջօրհայ
գրքին հետ միասնայն Կատարելաճի կարգաւորած է ինէ երեսն
ընթաց աստիցն Տեմոն բաւական ասպարազաւորած է որ ինչ
աստիցն ըստ գործողութեան աչ չէ ինչ Կատարելաճի շնոր
հաշտութեան ինչ եւ անք կատարելաճի խնայողութեան չէ անաս
գրքն Կատարելաճի Եւ
Որն որ Մ. Խորհրդաւորն աչ Կատարելաճի խնայողութեան

մահ Եւրոպայի ուղջին անձանօք մնայեւ Է իր դերքը
Թաղգմանուած շրջալուսն հոմար. գգրախառու
Թեառք, Էրոնի, ինչու որ ԹԷպէա եւ Յոյն ու Լա-
տին եկեղեցւոյ Հարթը մեծ ու կառարկող օրինակ-
ներ կ'ու տան մեղէ, սակայն Հայոց Եկեղեցւոյն
մտածաններու, ու տուածինն Սգիւիկին մէջը կը
գտնենը բարձր մտածող Թիւններ, Նոր ու խոյին
գաղափարներ, սրտեր, ինչպէս իրենցմէ յատուկ ու
Տղայակալ խմատաներ ունին, իշնպէս յատուկ ու հո-
յոսիսայ ոճով բազադուած են :

«... ոս չենք ուզեր համեմատել Հիպոթոզի փարզապետին (Ս. Սգոստինսոֆին) փճիտեղբուն ու խափեղուն՝ մոնոսոնոգ անձնիշխանությունների փրայ գրածներուն հետ՝ հայ փարզապետին (Եզնիկայ) փճիտեղբւր, որ իրաւունքն հետաքրքրական ու օլտակար համեմատութիւն մը կ'ըլլար, որն որ գուցէ ուրիշ հեղ. մ'ընենք, աւելի եւս յառաջ տանելով մեր համեմատութիւնը, այսինքն Տիբուտիանոսի, Ալոգիսէսի աւ Եկեղեցւոյ ուրիշ փարզապետներուն գրուածքներն Եղնիկի մասնակին հետ բաղդատելով՝ Ար յուսմիք նստի Լեզնիկ Եջն, Պարսիկ ու Էնդիկ հեղինակներու հետ բաղդատել, ու ոս բաղդատութիւն ապացուցանել՝ որ (Եզնիկայ) կրուածքը շատ պոստուական ու պիտանի է կրակապաշտութեան եւ ուրիշ ճին պաշտոնոնքներուն խառն ծնունդութիւններն որոշակի ծանօնատ. համար...»

ԴՆՆՆՆՆՆ ԵՐԵՐՈՒՄ ԿՐԿՐԻՆԵՐ ԽԵ ԼՈՐԻՆԻՆ
ԳՐԴՐԵՐ ԾԱՆՆԱՅՐ ԶԱՏԵՐԱՆ ՈՂՏԱՆԿԱՐ ՈՒ ՀԱԾՅՈՒՄ
ԿԱՆ ՈՐԽՈՒՐ ԵՐԱՅ, ԱՅԻՆԵՆ ԵԿԵՂԵՃԱՆՈՆՆԵՐԱՆ ՈՒ
ՔՐԻՍՏԱՆՆԻՈՂ ԾԱՐՏԱՐԱՐԽՈՆՆԵՐԱՆ, ՈՐԱՆՑ ԽԵՂԵՍ
ԵՆ. ՄԱՆԱՆԱՐ ԸԼԱՍՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԻՐ ԶՈՅՍ ԱՂ ՆԷ, ԱՆ-
ՍԱՐԱՐԻՅԱ ԽՐԵՆՑ ՆՈՐ ՈՒ ԿԱՅԾԱՆ ԿՏԱՆԵՐՆԵՐ ԿՐ
ՄԱՍՏԱՐԱՐԵԷ, ՈՐ ԽՐԵՆՑ ԵՆԹԻՄԻՄԱՍՈՒԹԵԱՆԻ ՈՂԻ
ԵՆ ՈՅԺ ԿՈՒ ԱՄԱՆ, ԿԱՅԾԱՆ ԽՈՐԱՆԿ ԺՈՍՈՒՆՈՒՆԵՐԱՆ,
ԿՐԻՆԵՐ ԳԱՐՈՆՑՄԱՆԻ ԿՐ ԱՆՍԵՆՆ ԿԱ ՀՅՍ ՓԻՆԽՈՒԴՅՈՒՆ
ԺՈՍԱՆՆԻՆ ՄԷՋԵ ՀԱՆՃԱՐԵՂ, ՃԻՂԵ ՈՒ ՄՐԱՄԱՐԱՆՈՒ-
ԹԵԱՆ ԱՈՒՆ ԽՐՈՆՆԻՆԵՐԱՆ ՀԱՆՆԻՄԱՆ ԿԱԳԱՆԱԾ ՈՒ
ՍԱՐԱՐԱԾ ԿԱՍՏԱՆՆԵՐԱՆ ԿԱՐԵ ՎԻՆ ՀՆԱՄԱՍՈՒԿԱՆ
ԽՈՒՆԹԵԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԱՆ, ՈՐՈՒՆ ԱՍ ՄԱՍԵԱՆԻՆ
ՆԻՆ ԿՐՈՆՆԵՐԱՆ ԵՆ ԱԵՆՆԵՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԱՆ ՎՈՅՍ ԸՆԴԱՐ
ՈՒՆԵԿՈՒԹԻՒՆՆԻ ԿՐ ՀԱՆՆԵՆ, ՎԵՐՋԱՊԵՆ ԱՈՒՆ ԿԱՐ-
Ի ԽՄԱՍՈՒՆՆԵՐԱՆ, ՈՐՈՒՆ ԵՆԻՆԿՐ ԿԱՐԳԱՐՈՒՄ ԴԻՆ
ԵՆ. ՀԻՄՈՒՅ ԸՍՏԱԾ ՈՐՈՒՆՆԵՐՆԻ Խ ՈՐՈՒՆ ԿՐՆԱՆ ՀԻ-
ՍԱՐՔՐԻՐԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԺՈՂՈՒՆ ԵՐԵՆԻՆԸ
ՈՐՈՒՆՆԵՐ ՀԻՆԳԵՐՈՂ ԿԱՐՈՒՆ ՄԷՋ ԱՍՏԵՂԱՐԱՆՈՒ-
ԹԵԱՆ, ԸՆԴԱՆՈՒ ԳԽԱՍԹԵԱՆ ԶԱՍ ՄԱՍԻՐԱՆ, ԱՍ-
ՆԵՂԱԳԻՍՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ՈՂԵՐԵՆՈՒԹԻՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ
ԵՐԿԱԾ ՀԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԱՆ ՎՈՅՍ: ՅԻՐԱՄԻ՝ ԱՍՆՈՆ
ԵՐԱՅԽՈՒՐ ԵՐԱՐՈՒ, ԱՍ ՀՅՍ ՄԱՍԵՆԱԳՐԻՆ ԱՈՒՆ
ՍՈՍԵՐԱՆ ԾՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆԻ՝ ԿՐԻՆԵՐ ՈՐ ԱՄԱՆԵՐ ԻՍ-
ՏԱՐ ԽՐ ԺԱՄԱՆԱԿՈՒՄԱՆ ԽՐԵՂ ԿԱՐԺԻՐՆԻՐԱՆ ԲԱ-
ՍՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԱՆ ԵՆ: ՈՒ՝ ԱՅՈՐՈՒՄ ՈՐ ԱՂ՝ ՈՐ
ՄԱՍԻՆ ՈՒ ԺՈՒԹԻՎԿԱՆԱՆ ԳԽՈՒՆԹԻՒՆՆԻՆԻՆ ԱՅՆ-
ԱՐ ԵՐԱՅԱՐԱԾ ԵՐԱՐՈՒՄ ԿՐ ԿԱՐԺ ԻՆ ԾՆԱՐ-
ՈՒԹԻՒՆԻՆ ԳԱՄՆԱԾ Է, ԶԱՍ ՈՂՏԱՆԿԱՐ ԲԱՆ ԿՐԻՆԵՐ
ՆՅՈՒԾ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒ, ՄՐԱՅԱՆԻՆԵՐՆԻ ԱՂ ԾԱՆՆԱՅՐ,
ՈՒՆ ԺԱՐԳԿՈՒՆ ՄՈՍԱՅ ԵՐԱՅԱՐԱԳԻՏՈՒԹԻՄԱՆ ԸՆ-
ԺԱՅՔՐ ԾՈՆՃԱՐՈՒ ԵՆ ՀԱՆԿՆԱՂՈՒ, ՀԱՆՈՐԱՆ...

Եւ ինչպէս իտալացի թատերասերները իրենց խոսքը առ իր
թատերասերները փոխ խոսեցողով, պարբերօրէն ցուցնե-
րով իմէ ինչպէս ինքն աշխատակիւն քաջածէ հի-
մնական աճէր մէկ իմաստը ծիշք ու փայլութիւն կեր-
թով, գաղտնիքներ զարթնեցնելու, ասանկ կը վերջորոշ-
է իր լայն աշխատանքները:

[illegible]

Մ. Տաւաթիկ օտարազգի իմաստները մէ մեր փիլիսոփայ փարգապետին ընտիր մատենին վրայ առած լայուփիւրէնը, որուն թէ խոստածքին աղոյորուն ինքն ու թէ իմաստներուն բարձրութիւնն ու փիլոսոփայական եւ աստուածաբանական ազդեցիկներն ի խելագմանքին Տաւաթիկու թիւն տուեր են՝ իր պոյայուփի դավաւաք խօսելու: Կէնք որ առ պատշաճ զանաք մեր ազգային գրականութեան անձրանին մէջը ունենալուս վրայ իրաւաբան իրարձինք, պէտք է որ յաճախ կայարարու իր Տաւաթիկեանն ու ռճքն գեղեցիկութեանն օգտաները աղեկը: (Տեւ Զեւ 1-րտպա 1851 թիւ 12:)

ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆՔ

U 2 4 U 3 2 6

Решение задачи. — Взяв $U = 1$ и $V = 0$, получим:

1.2.3.4. միջ գտնուած ընտիր յօրինուածնե-
ուն, արուեստական շինուածներուն եւ մանուաւեղ
ւսումնական քիքերուն, պոլիթիկ դրուածներուն
եւ մատենաներուն ինչչափ յարգոյ տ. օգտակար
լլալը հասկընալ որ ուղեմք՝ միա դնելու էնք ինչ
կարգանլիւր յօրինուած կամ՝ բերք իր ծնողին կամ
եղբնակին ձեռքէն Լլըլիէն, հատարակումեան առ-

